

**MINISTER
ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

Warszawa, \$data podpisu r.

WPR.wpk.092.5.2021

**Pani
Halina Szymańska
Prezes Agencji Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 3 oraz art. 9 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. *o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020*¹, dalej „ustawa ROW” oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*², Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przeprowadziło w dniach 29.11.2021 r. – 31.01.2022 r. kontrolę w Centrali Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa, dalej „ARiMR”.

Zakres kontroli obejmował realizację procesu przyznawania i wypłaty pomocy w ramach działania „Współpraca” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 od rozpoczęcia naboru wniosków o przyznanie pomocy złożonych w latach 2020 i 2021 do dnia zakończenia kontroli.

Kontrolę przeprowadziły: [REDAKTOWANE], starszy specjalista w Departamencie Wspólnej Polityki Rolnej, kierownik zespołu kontrolnego, [REDAKTOWANE], główny specjalista w Departamencie Wspólnej Polityki Rolnej, [REDAKTOWANE], starszy specjalista w Departamencie Wspólnej Polityki Rolnej, [REDAKTOWANE], specjalista w Departamencie Wspólnej Polityki Rolnej, [REDAKTOWANE], główny specjalista w Departamencie Kontroli i Audytu.

W okresie objętym kontrolą prezesem/p.o. prezesa ARiMR był/była: od 28.08.2019 r. do 19.10.2020 r. Tomasz Nowakowski oraz od 20.10.2020 r. Halina Szymańska.

I. Informacja dot. przedmiotu kontroli

¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 182, 904 i 1603

² Dz. U. z 2020 r. poz. 224

Kontrolą zostało objętych 20 spraw, w tym 5 spraw z naboru przeprowadzonego w 2020 r., w przypadku których nastąpiła wypłata pomocy oraz 10 spraw z naboru przeprowadzonego w 2021 r., w przypadku których podpisano umowy o przyznaniu pomocy (w ramach naboru 2021 nie dokonano wypłaty środków).

Lp.	Znak sprawy	Status sprawy	Skontrolowany etap
Nabór 2020			
1.	DDD.6509.00006.2019.07	w realizacji, wypłacona I płatność	przyznanie i wypłata pomocy
2.	DDD.6509.00075.2019.04	w realizacji, wypłacona I płatność	przyznanie i wypłata pomocy
3.	DDD.6509.00105.2019.04	w realizacji, wypłacona I płatność	przyznanie i wypłata pomocy
4.	DDD.6509.00128.2019.07	w realizacji, wypłacona I płatność	przyznanie i wypłata pomocy
5.	DDD.6509.00135.2019.03	w realizacji, wypłacona I płatność	przyznanie i wypłata pomocy
Nabór 2021			
6.	DDD.6509.10008.2021.10	w realizacji	przyznanie pomocy
7.	DDD.6509.10017.2021.08	w realizacji	przyznanie pomocy
8.	DDD.6509.10061.2021.07	w realizacji	przyznanie pomocy
9.	DDD.6509.10067.2021.05	w realizacji	przyznanie pomocy
10.	DDD.6509.10068.2021.05	zakończona	odmowa przyznania pomocy
11.	DDD.6509.10073.2021.04	zakończona	odmowa przyznania pomocy
12.	DDD.6509.10080.2021.07	zakończona	odmowa przyznania pomocy
13.	DDD.6509.10090.2021.10	pozostawiono wniosek o przyznanie pomocy bez rozpatrzenia	
14.	DDD.6509.10104.2021.03	w realizacji	przyznanie pomocy
15.	DDD.6509.10133.2021	w realizacji	przyznanie pomocy
16.	DDD.6509.10144.2021.13	w realizacji	przyznanie pomocy
17.	DDD.6509.10162.2021.15	w realizacji	przyznanie pomocy
18.	DDD.6509.00164.2021	w realizacji	przyznanie pomocy
19.	DDD.6509.10177.2021.06	w realizacji	przyznanie pomocy
20.	DDD.181.10181.2021.15	pozostawiono wniosek o przyznanie pomocy bez rozpatrzenia	

Szczegółowe warunki przyznawania oraz wypłaty pomocy określały przepisy ustawy ROW oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2016 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Współpraca” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020³, dalej „rozporządzenie”.

W okresie objętym kontrolą obowiązywały następujące procedury w zakresie przyznania i wypłaty pomocy:

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 80 i 2399

- 1) KP-611-387-ARiMR/5/z i KP-611-387-ARiMR/6/z Obsługa wniosku o przyznanie pomocy, dalej: „wopp” dla działania 16 Współpraca w ramach PROW 2014-2020;
- 2) KP-611-388-ARiMR/2/z i KP-611-388-ARiMR/3/z Obsługa wniosku o płatność, dalej „wop” dla działania 16 Współpraca w ramach PROW 2014-2020.

II. Ocena skontrolowanej działalności

Ocena ogólna: ARiMR **prawidłowo z uchybieniami** wykonuje zadania agencji płatniczej związane z procesem przyznawania i wypłaty pomocy w ramach działania „Współpraca” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, w sprawach wszczętych wopp złożonymi w latach 2020 i 2021.

Ocena szczegółowa:

1. W procesie przyznawania pomocy stwierdzono uchybienia polegające na:

- 1) przekroczeniu terminu przekazania podmiotowi ubiegającemu się o przyznanie pomocy informacji o odmowie przyznania pomocy (sprawa DDD.6509.10073.2021.04) oraz przewlekłość postępowania w zakresie wezwania do zawarcia umowy o przyznaniu pomocy (sprawa DDD.6509.10162.2021.15);
- 2) pozostawieniu w zestawieniach rzeczowo-finansowych kosztów niemających bezpośredniego wpływu na utworzenie i funkcjonowanie krótkiego łańcucha dostaw co wynikało z niejednolitego postępowania ARiMR w zakresie postępowania z kosztami uznanymi za „niekwalifikowalne” (sprawy: DDD.6509.10008.2021.01 i DDD.6509.10061.2021.07);
- 3) niewezwaniu podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy w procesie oceny racjonalności kosztów do korekty zestawienia rzeczowo-finansowego (sprawy: DDD.6509.10008.2021.01, DDD.6509.10061.2021.07 i DDD.6509.10133.2021);
- 4) nierzetelnej ocenie kryteriów wyboru operacji (sprawa: DDD.6509.10061.2021.07).

2. W procesie wypłaty pomocy stwierdzono uchybienia polegające na:

- 1) niewłaściwym zweryfikowaniu wypełnienia zobowiązań informacyjnych na temat realizowanej operacji wynikających z postanowień umowy skutkujących sankcją (sprawa: DDD.6509.00006.2019.07);
- 2) przekroczeniu terminu rozpatrzenia wop w odniesieniu do 3 z 5 spraw; przekroczenia terminu wyniosły 21, 49 i 87 dni;
- 3) przekroczeniu terminu wypłaty środków z tytułu pomocy w odniesieniu do 2 z 5 spraw o 28 i 70 dni.

3. W dokumentowaniu wdrażania instrumentu wsparcia stwierdzono uchybienia polegające na:

- 1) nierzetelnym prowadzeniu dokumentacji oraz braku śladu rewizyjnego z przeprowadzonej oceny dotyczącej symptomów wystąpienia nadużyć finansowych oraz oceny czy w odniesieniu do podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy nie ogłoszono upadłości/ nie toczy się postępowanie restrukturyzacyjne;
- 2) braku wymaganych adnotacji/załączników, śladów rewizyjnych bądź błędnych adnotacjach w kartach weryfikacji wopp i wop.

III. Ustalenia kontroli

1. Przyjmowanie wniosków o przyznanie pomocy.

W toku kontroli stwierdzono, że we wszystkich kontrolowanych sprawach:

- poprawnie zweryfikowano, że wopp zostały złożone w terminie określonym w ogłoszeniu o naborze wopp,
- wopp zawierały znak sprawy, datę przyjęcia przez ARiMR,
- poprawnie sprawdzono, że wopp zostały podpisane przez wnioskodawców albo przez pełnomocników,
- załączniki do wopp w postaci kopii zostały potwierdzone za zgodność z oryginałem przez podmioty/osoby uprawnione⁴,
- poprawnie sprawdzono, że w każdym przypadku wopp w ramach działania jest jedynym wnioskiem dotyczącym danego podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy w danym naborze.

Podczas kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

- w sprawie DDD.6509.00006.2019.07 wopp nie zawierał podpisu osoby przyjmującej wniosek; w wyjaśnieniu⁵ dyrektor DDD poinformował, że „*brak podpisu należy uznać jako błąd ludzki, niemający wpływu na proces weryfikacji wopp*”,
- w sprawie DDD.6509.10090.2021.10 w piśmie do wnioskodawcy o pozostawieniu wopp bez rozpatrzenia w uzasadnieniu posłużono się formułą i przywołano podstawę prawną właściwą dla grupy operacyjnej dalej „GO”, posiadającej zdolność prawną, podczas gdy wopp składany był przez GO nieposiadającą zdolności prawnej; należało przywołać § 10 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia, a nie § 10 ust. 3 pkt 1.

W zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono nieprawidłowości. Stwierdzone uchybienia nie miały istotnego wpływu na przebieg procesu przyznawania pomocy.

2. Dokonywanie oceny spełniania przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy warunków przyznania pomocy.

W toku kontroli stwierdzono, że ARiMR prawidłowo zweryfikowała w odniesieniu do wszystkich kontrolowanych wopp, w oparciu o posiadane dokumenty złożone przez podmioty ubiegające się o przyznanie pomocy, spełnienie warunków przyznania pomocy, dotyczących:

- składu i formy prawnej GO,
- powiązań osobowych lub kapitałowych pomiędzy podmiotami wchodzącymi w skład GO,
- limitu pomocy na jedną GO,
- weryfikacji wartości rynkowej planowanych do poniesienia kosztów.

---

⁴ Pracownika ARiMR lub podmiot, który wydał dokument, notariusza bądź występującego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym albo adwokatem oraz na podstawie § 7 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 lipca 2020 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu oraz wypłaty pomocy w ramach niektórych działań i poddziałań objętych PROW na lata 2014-2020 w związku z zakażeniem wirusem SARS-Cov-2.

⁵ Pismo dyrektora DDD z 19.01.2022 r., znak: DDD-WW.6509.20.2021.ŁG.

W zakresie weryfikacji zgodności z zasadami przyznawania pomocy, stwierdzono uchybienia dotyczące oceny symptomów wystąpienia nadużyć finansowych oraz oceny czy w odniesieniu do podmiotu biegającego się o przyznanie pomocy nie ogłoszono upadłości/ nie toczy się postępowanie restrukturyzacyjne.

W odniesieniu do spraw: DDD.6509.10061.2021.07, DDD.6509.10067.2021.05 i, DDD.6509.10080.2021.07 w karcie weryfikacji wopp w części B2 pkt 20⁶ oraz DDD.6509.00105.2019.04, DDD.6509.00128.2019.07 i DDD.6509.00135.2019.03 w części B2 pkt 21⁷ - zaznaczono „TAK”, potwierdzając, że operacja nie przejawia symptomów wystąpienia nadużyć finansowych, przy czym według procedury należało poprzedzić tę ocenę wypełnieniem załącznika nr 2 Karta identyfikacji ryzyk nadużyć finansowych, która w ww. sprawach nie została wypełniona.

Natomiast w sprawie DDD.6509.10164.2021.01 karta weryfikacji wopp nie została wypełniona w polu B2 pkt 20. Jednocześnie w załączniku nr 2 udzielono odpowiedzi jedynie na 2 z 6 pytań (pytanie nr 2 i 6). Dodatkowo w notatce w polu „Uwagi” w załączniku nr 2 wpisano: „brak narzędzi do obiektywnej oceny ryzyk 1, 3, 4, 5”.

W sprawach: DDD.6509.00135.2019.03, DDD.6509.10080.2021.07 i DDD.6509.10164.2021.01 karta weryfikacji wopp nie została wypełniona w części B2 odpowiednio w pkt 22 i 21, w których należało stwierdzić czy w odniesieniu do podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy nie ogłoszono upadłości/ nie toczy się postępowanie restrukturyzacyjne.

W sprawie DDD.6509.00105.2019.04 w karcie weryfikacji wopp w części B2 w pkt 21 i 22 zaznaczono „TAK” potwierdzając tym samym, że w odniesieniu do podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy nie ogłoszono upadłości/ nie toczy się postępowanie restrukturyzacyjne oraz, że operacja nie przejawia symptomów wystąpienia nadużyć finansowych. Natomiast w uwagach do tych punktów oraz w uwagach do załącznika nr 2 karty weryfikacji wpisano adnotację „Brak możliwości weryfikacji powyższych punktów ze względu na brak instrumentów do ich weryfikacji”.

Postępowanie ARiMR w odniesieniu do ww. spraw było niezgodne z instrukcją wypełniania karty weryfikacji wopp. Sprawdzenia symptomów wystąpienia nadużyć finansowych należało dokonać w oparciu o pytania zawarte w Karcie identyfikacji ryzyk nadużyć finansowych, stanowiącej załącznik nr 2 do karty. Natomiast, weryfikacji czy w odniesieniu do podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy nie ogłoszono upadłości należało dokonać na podstawie *Rejestru Beneficjentów z Ogłoszoną Upadłością* (ścieżka dostępu: [redacted]) oraz informacji zweryfikowanych i zgromadzonych przez wyznaczonego pracownika do weryfikacji wopp, który na bieżąco powinien weryfikować sytuację prawną i ekonomiczną podmiotów ubiegających się o przyznanie pomocy w ww. rejestrze. W przypadku pojawienia się jakichkolwiek wątpliwości w odniesieniu do wyników kontroli przeprowadzonej w oparciu o ww. rejestr należało sprawdzić podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Potwierdzeniem dokonania stosownych sprawdzeń powinien być

---

⁶ KP-611-387-ARiMR/6/z

⁷ KP-611-387-ARiMR/5/z

wydruk „print screen” przedstawiający wynik kontroli (wyszukiwania podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy) dołączony do teczek sprawy opatrzone datą i podpisem pracownika.

Należało również zweryfikować, czy wobec podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy nie toczy się postępowanie restrukturyzacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. *Prawo restrukturyzacyjne*⁸, a potwierdzenie dokonania stosownych sprawdzeń tj. wydruk „print screen” przedstawiający wynik kontroli (wyszukiwania podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy w Monitorze Sądowym i Gospodarczym), dołączony do teczek sprawy, opatrzone datą i podpisem pracownika.

W wyjaśnieniu⁹ dyrektor DDD poinformował, że „we wskazanych sprawach nie odstąpiono od weryfikacji dot. symptomów wystąpienia nadużyć finansowych oraz oceny czy w odniesieniu do podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy nie ogłoszono upadłości czy też nie toczy się postępowanie restrukturyzacyjne. Zapisy w karcie: „brak narzędzi do obiektywnej oceny ryzyk”, „brak możliwości weryfikacji powyższych punktów ze względu na brak instrumentów do ich weryfikacji”, czy też pozostawienie kratki pustej w karcie weryfikacji przez weryfikującego wynikały z wątpliwości czy w poszczególnych przypadkach na podstawie przedłożonej dokumentacji można jednoznacznie odpowiedzieć na pytania postawione w karcie weryfikacji. Wyżej wskazane wątpliwości zostały wyjaśnione po zgłoszeniu problemu do przełożonych (dyrektora nadzorującego/ naczelnika) i omówieniu sprawy. Ustalenia w poszczególnych sprawach nie zostały odzwierciedlone w kartach weryfikacji, co niezwłocznie zostanie uzupełnione.”

Nie stwierdzono nieprawidłowości. Stwierdzono uchybienia w odniesieniu do 7 spraw w zakresie nierzetelnego prowadzenia dokumentacji oraz braku śladu rewizyjnego z przeprowadzonej oceny dotyczącej symptomów wystąpienia nadużyć finansowych oraz oceny czy w odniesieniu do podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy nie ogłoszono upadłości/ nie toczy się postępowanie restrukturyzacyjne.

3. Dokonywanie oceny racjonalności kosztów.

Nabór wniosków 2020

W przypadku gdy wysokość kosztów kwalifikowalnych w zakresie danego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji przekracza wartość rynkową tych kosztów ustaloną w wyniku oceny ich racjonalności, o której mowa w art. 48 ust. 2 lit. e rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności¹⁰, przy ustalaniu wysokości pomocy uwzględnia się wartość rynkową tych kosztów¹¹. Ponadto, według przepisów § 5 ust. 1 rozporządzenia pomoc przyznaje się w formie refundacji części kosztów kwalifikowalnych, do których zalicza się koszty, które są uzasadnione zakresem operacji, niezbędne do osiągnięcia jej celu oraz racjonalne.

---

⁸ Dz.U. 2021 poz. 1588, 2140

⁹ Pismo dyrektora DDD z 19.01.2022 r., znak: DDD-WW.6509.20.2021.ŁG

¹⁰ Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 69, z późn. zm.36

¹¹ § 6 ust. 4 rozporządzenia

W wyniku kontroli stwierdzono, że dla wszystkich skontrolowanych w ramach naboru z 2020 roku 5 wopp dokonano oceny racjonalności planowanych do poniesienia kosztów, tj. sprawdzono, czy koszty poszczególnych zadań wchodzących w skład operacji nie przekraczały wartości rynkowych, były uzasadnione zakresem operacji, niezbędne do osiągnięcia jej celu oraz racjonalne.

Z tej oceny każdorazowo pozostawiono ślad rewizyjny w postaci notatki służbowej, stosownie do instrukcji wypełniania karty weryfikacji wopp.

W zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień.

Nabór wniosków 2021

W przypadku operacji, której przedmiotem było tworzenie krótkich łańcuchów dostaw finansowanych w formie płatności zryczałtowanej, określonym w § 5b rozporządzenia, koszty planowane do poniesienia w ramach operacji musiały być uzasadnione zakresem operacji, racjonalne oraz niezbędne do osiągnięcia jej celu, a suma kosztów planowanych do poniesienia w ramach tej operacji, ustalona z uwzględnieniem wartości rynkowej tych kosztów, nie niższa niż 70% kwoty, którą można przyznać na tę operację¹².

W wyniku kontroli stwierdzono stosowanie niejednolitego podejścia do oceny racjonalności kosztów zawartych w zestawieniu rzeczowo-finansowym stanowiącym załącznik do umowy o przyznaniu pomocy w przedmiocie operacji tworzenia krótkich łańcuchów dostaw, tj. w niektórych sprawach dokonywano korekty kosztów „niekwalifikowalnych” planowanych do poniesienia w ramach operacji, w innych zaś ww. koszty nie były usunięte z zestawienia rzeczowo – finansowego operacji. Z analizy dokumentacji sprawy DDD.6509.10133.2021.04 wynikało, że kwota kosztów określona w zestawieniu rzeczowo - finansowym została skorygowana w zakresie kosztu mieszalnika do farszu (zgodnie z notatką w karcie weryfikacji wopp wartość rynkowa kosztu wynosiła 2000 zł, a nie 3800 zł), a także usunięte zostały pozycje kosztowe uznane za „niekwalifikowalne”, tj. kosa spalinowa, opryskiwacz, glebogryzarka, dennica wysoka z poławiaczem pyłków. Jednocześnie stwierdzono, że w zestawieniu rzeczowo-finansowym w sprawie DDD.6509.10061.2021.07 znajdowały się koszty niemające bezpośredniego wpływu na utworzenie krótkiego łańcucha dostaw, tj. koszty nieuzasadnione zakresem operacji, były to np. glebogryzarka i rozsiewacz, komplet pszczelarski, kosiarka profesjonalna z przyczepą, natomiast w sprawie DDD.6509.10008.2021.01 były to koszty wyposażenia pasieki takie jak: powalki na ule, korpusy, ramki, stojaki pod ule, paski z kwasem szczawiowym, ciasto pszczele, odzież pszczelarska.

W wyjaśnieniu¹³ dyrektor DDD poinformował, że „wspomniane wyżej koszty nie mają bezpośredniego wpływu na utworzenie krótkiego łańcucha dostaw i bezpośrednie zaopatrzenie konsumentów w produkty rolne. W większości wymienionych przypadków koszty wskazanych zadań dotyczą także produkcji podstawowej produktów rolnych. (...) W wyniku analizy poszczególnych spraw, stwierdzono, że koszty zakwestionowanych zadań w ramach poszczególnych operacji są na tyle niskie, iż ich usunięcie z zestawienia

---

¹² § 5b ust. 1 pkt 6 rozporządzenia

¹³ Pismo dyrektora DDD z 19.01.2022 r., znak: DDD-WW.6509.20.2021.ŁG

rzeczowo-finansowego operacji nie spowoduje spadku planowanych do poniesienia przez GO kosztów poniżej 70% kwoty jaką można przyznać na daną operację”.

Zgodnie z przepisem określonym w § 11 ust. 6 rozporządzenia, ARiMR miała możliwość wezwania podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy do zmiany zestawienia rzeczowo – finansowego, tak aby doprowadzić do sytuacji, w której wszystkie koszty skalkulowane w ramach płatności zryczałtowanej byłyby zgodne z przedmiotowym zakresem operacji. Zgodnie z instrukcją wypełniania Karty weryfikacji wopp należało zweryfikować, czy koszty wykazane w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji oraz opisie planowanej operacji (opis zadań) są niezbędne do jej realizacji, tj. do utworzenia krótkiego łańcucha dostaw opisanego w tym załączniku. Na podstawie zestawienia rzeczowo – finansowego oraz opisu zadań należało zweryfikować czy wśród elementów zakresu rzeczowego nie zostały umieszczone takie koszty, bez których cel operacji zostałby osiągnięty. Dokonując oceny zasadności planowanych kosztów, należało wziąć pod uwagę cel wskazany przez podmiot, jaki zamierza osiągnąć w ramach realizowanej operacji, tj. utworzenie krótkiego łańcucha dostaw. Jeżeli element zakresu rzeczowego nie wiązał się z realizacją celu operacji należało wezwać podmiot do złożenia stosownych wyjaśnień.

Dodatkowo w instrukcji wypełniania karty weryfikacji wopp wskazano, że w przypadku stwierdzenia niekwalifikujących się kosztów bądź niejasności w zakresie ich przyporządkowania do określonej kategorii kosztów, należy poinformować wnioskodawcę o ich niekwalifikowalności (w celu poprawienia zestawienia rzeczowo-finansowego operacji i pozostałej dokumentacji), ewentualnie w przypadku wątpliwości wezwać wnioskodawcę do złożenia wyjaśnień.

Stwierdzono również, że w pismach wzywających do usunięcia braków ARiMR nie wskazywała na możliwość zastąpienia przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy kosztów „niekwalifikowalnych”, na takie, które są uzasadnione zakresem operacji jaką jest tworzenie krótkiego łańcucha dostaw, co w wyjaśnieniach¹⁴ potwierdził dyrektor DDD.

W zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono nieprawidłowości. Stwierdzono uchybienie polegające na pozostawieniu w zestawieniach rzeczowo-finansowych kosztów niemających bezpośredniego wpływu na utworzenie i funkcjonowanie krótkiego łańcucha dostaw, co wynikało z niejednolitego postępowania ARiMR w zakresie postępowania z kosztami uznanymi za „niekwalifikowalne” (sprawy: DDD.6509.10008.2021.01 i DDD.6509.10061.2021.07). Nie wykorzystano możliwości wezwania podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy do korekty zestawienia rzeczowo-finansowego, o której mowa w § 11 ust. 6 rozporządzenia (sprawy: DDD.6509.10008.2021.01, DDD.6509.10061.2021.07 i DDD.6509.10133.2021). Uchybienie nie miało wpływu na proces przyznania pomocy.

4. Wzywanie podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy do usunięcia braków we wopp.

---

¹⁴ Pismo dyrektora DDD z 19.01.2022 r., znak: DDD-WW.6509.20.2021.ŁG

W toku kontroli stwierdzono, że w przypadku 18 z 20 skontrolowanych wopp, podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy był wzywany do uzupełnienia braku/braków we wniosku co było zgodne z § 11 ust. 3 rozporządzenia, określającym, że jeżeli wopp nie spełnia innych niż określone w ust. 1 wymagań lub został wypełniony nieprawidłowo, ARiMR wzywa podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 14 dni od doręczenia wezwania, chyba, że zachodzą niebudzące wątpliwości przesłanki nieprzyznania pomocy.

W przypadku wszystkich ww. 18 wopp zakres braków do usunięcia został sformułowany przez ARiMR w sposób czytelny, jednoznacznie wskazujący dane uchybienie i czynności, które należy wykonać w celu ich usunięcia.

Terminy dotyczące uzupełnień wopp, wynikające z przepisów rozporządzenia w 16 sprawach zostały przez podmioty ubiegające się o przyznanie pomocy dochowane (z uwzględnieniem tzw. przepisów COVID-owych¹⁵, mających zastosowanie do naboru z 2020 r.). W dwóch sprawach: DDD.6509.10068.2021.05 i DDD.6509.10073.2021.04 nie uzupełniono wszystkich braków i z tego powodu sprawy zostały załatwione odmownie. W sprawie DDD.6509.10080.2021.07 suma kosztów planowanych do poniesienia w ramach operacji, po usunięciu braków, była niższa niż 70% kwoty przyznawanej na operację, zgodnie z § 5b ust. 1 pkt 6 rozporządzenia, co skutkowało odmową.

W pozostałych 2 z 20 skontrolowanych wopp: DDD.6509.10090.2021.10 i DDD.6509.10181.2021.15 podmioty ubiegające się o przyznanie pomocy nie były wzywane do uzupełnienia braku/braków w wopp. Sprawy te zostały pozostawione bez rozpatrzenia w związku ze stwierdzeniem:

- w sprawie DDD.6509.10090.2021.10 - braku dokumentu stanowiącego podstawę utworzenia GO,
- w sprawie DDD.6509.10181.2021.15 - braku zestawienia rzeczowo-finansowego,

tj. okoliczności wymienionych w § 11 ust. 1 rozporządzenia.

W zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

5. Przyznawanie punktów na podstawie kryteriów wyboru operacji.

W 14 sprawach punkty na podstawie kryteriów wyboru operacji zostały przyznane i policzone prawidłowo. Natomiast w jednej sprawie - DDD.6509.10061.2021.07 stwierdzono nieprzyznanie punktów za włączenie do składu GO podmiotu wytwarzającego produkty objęte systemem rolnictwa ekologicznego (podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy przedłożył certyfikat ekologiczny jednego z członków GO dotyczący wytwarzania produktów objętych systemem rolnictwa ekologicznego oraz uczestnictwa rolnika w systemie jakości) – 3 pkt, oraz uczestnictwo co najmniej jednego rolnika w co najmniej jednym systemie jakości – 4 pkt; według przeprowadzonej oceny operacja otrzymała 18 pkt (przy min. 13 pkt), a nie 25. Z uwagi na uzyskanie przez podmiot większej liczby punktów niż wymagane minimum w dniu 2.11.2021 r. została podpisana umowa o przyznaniu pomocy.

---

¹⁵ art. 67b ust. 1 i 2 ustawy ROW

W wyjaśnieniu¹⁶ dyrektor DDD poinformował, że „omyłkowo, nie uznano wyżej wskazanego dokumentu podczas przyznawania punktów rankingowych”.

W zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono nieprawidłowości. Stwierdzono uchybienie polegające na nierzetelnej ocenie kryteriów wyboru operacji w sprawie DDD.6509.10061.2021.07, które nie miało jednak wpływu na prawidłowość przyznania pomocy.

6. Terminowość zawierania umów o przyznaniu pomocy/ informowania o odmowie przyznania pomocy.

W toku kontroli stwierdzono, że w odniesieniu do wszystkich 15 skontrolowanych spraw, zakończonych zawarciem umowy, 60-cio dniowy termin wezwania podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy do zawarcia umowy, o którym mowa w § 15 ust. 1 rozporządzenia został zachowany. W przypadku 3 spraw, zakończonych odmową przyznania pomocy stwierdzono, że w 2 sprawach, termin przekazania podmiotowi ubiegającemu się o przyznanie pomocy informacji o odmowie przyznania pomocy, o którym mowa w § 15 ust. 1 rozporządzenia został zachowany, a w przypadku jednej sprawy (DDD.6509.10073.2021.04) informacja o odmowie przyznania pomocy została wysłana z 10 dniowym opóźnieniem.

Lp.	Znak sprawy	Dzień podania informacji o kolejności przysługiwania pomocy	Data zakończenia weryfikacji tj. dzień wysłania pisma o pozytywnym rozpatrzeniu wopp/informacji o odmowie przyznania pomocy	Liczba dni od dnia podania informacji o kolejności przysługiwania pomocy do dnia wysłania pisma o pozytywnym rozpatrzeniu wopp/informacji o odmowie przyznania pomocy (5-4)	Data wezwania do zawarcia umowy	Data zawarcia umowy	Zachowanie terminów na zawarcie umowy (§ 15 ust. 2 i 3 rozporządzenia)
1	2	4	5	6	7	8	9
Nabór 2020							
1.	DDD.6509.00006.2019.07	12.10.2020	26.10.2020	14	21.01.2021	9.02.2021	TAK
2.	DDD.6509.00075.2019.04	19.02.2021	24.02.2021	5	25.03.2020	27.04.2021	TAK
3.	DDD.6509.00105.2019.04	12.10.2020	22.10.2020	10	11.01.2021	4.02.2021	TAK
4.	DDD.6509.00128.2019.07	19.02.2021	24.02.2021	34	30.03.2021	21.04.2021	TAK
5.	DDD.6509.00135.2019.03	12.10.2020	26.10.2020	14	07.01.2021	10.02.2021	TAK
Nabór 2021							
6.	DDD.6509.10008.2021.10	13.09.2021	6.10.2021	23	16.11.2021	24.11.2021	TAK
7.	DDD.6509.10017.2021.08	13.09.2021	13.10.2021	30	22.11.2021	22.11.2021	TAK
8.	DDD.6509.10061.2021.07	13.09.2021	13.10.2021	30	26.10.2021	2.11.2021	TAK
9.	DDD.6509.10067.2021.05	13.09.2021	16.09.2021	3	25.11.2021	25.11.2021	TAK
10.	DDD.6509.10068.2021.05	13.09.2021	19.10.2021	36	ND*	ND*	ND*
11.	DDD.6509.10073.2021.04	13.09.2021	22.11.2021	70	ND*	ND*	ND*
12.	DDD.6509.10080.2021.07	13.09.2021	12.11.2021	60	ND*	ND*	ND*
13.	DDD.6509.10104.2021.03	13.09.2021	16.09.2021	3	22.10.2021	8.11.2021	TAK
14.	DDD.6509.10133.2021.04	13.09.2021	17.09.2021	4	21.10.2021	10.11.2021	TAK
15.	DDD.6509.10144.2021.13	13.09.2021	17.09.2021	4	4.10.2021	21.10.2021	TAK

¹⁶ pismo dyrektora DDD z 19.01.2022 r., znak: DDD-WW.6509.20.2021.ŁG

16.	DDD.6509.10162.2021.15	13.09.2021	7.10.2021	24	10.12.2021	18.01.2022	NIE
17.	DDD.6509.10164.2021.01	13.09.2021	15.09.2021	2	7.12.2021	21.12.2021	TAK
18.	DDD.6509.10177.2021.06	13.09.2021	9.11.2021	57	9.11.2021	9.11.2021	TAK

* odmowa przyznania pomocy

Źródło: informacja z ARiMR oraz obliczenia własne

W toku kontroli stwierdzono, że w odniesieniu do 14 z 15 skontrolowanych spraw, zakończonych zawarciem umowy, umowy zostały zawarte z zachowaniem terminów, o których mowa w § 15 ust. 2 i 3 rozporządzenia. W przypadku sprawy DDD.6509.10162.2021.15 stwierdzono przekroczenie terminu wezwania podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy do zawarcia umowy, o którym mowa w § 15 ust. 2 rozporządzenia (7.10.2021 r. - pismo o pozytywnym rozpatrzeniu sprawy, 20.10.2021 r. - podmiot przekazał ARiMR informacje niezbędne do zawarcia umowy, 29.11.2021 r. - podmiot podjął interwencję w sprawie podpisania umowy, 7.12.2021 r. - pismo o możliwości podpisania umowy poza siedzibą).

Prezes ARiMR wyjaśniła¹⁷, że w przypadku sprawy DDD.6509.10162.2021.15 wskazane opóźnienie było związane ze spiętrzeniem zadań realizowanych przez wydział odpowiadający za weryfikację wniosków i przygotowanie umów o przyznaniu pomocy.

Według § 15 ust. 2 rozporządzenia, w przypadku przedłożenia przez podmiot ubiegający się o pomoc informacji niezbędnych do podpisania umowy, ARiMR powinna wyznaczyć niezwłocznie, w formie pisemnej, termin zawarcia umowy, nie dłuższy niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

Na dzień przeprowadzania czynności kontrolnych, tj. 16.12.2021 r. umowa nie była podpisana. Stwierdzono opieszałość w działaniu ARiMR pomiędzy dniem otrzymania informacji niezbędnych do zawarcia umowy od podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy, a dniem wysłania pisma informującego o możliwości zawarcia umowy (brak działań ze strony ARiMR na przestrzeni 48 dni).

W zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono nieprawidłowości. Stwierdzono uchybienie polegające na przekroczeniu terminu przekazania podmiotowi ubiegającemu się o przyznanie pomocy informacji o odmowie przyznania pomocy określonego w rozporządzeniu oraz przewlekłość postępowania w zakresie wezwania do zawarcia umowy o przyznaniu pomocy.

7. Dokonywanie oceny wop w zakresie zgodności z umową o przyznaniu pomocy i kwalifikowalnością wydatków.

W wyniku kontroli stwierdzono, że we wszystkich 5 kontrolowanych wop: DDD.6509.00006.2019.05, DDD.6509.00075.2019.04, DDD.6509.00105.2019.04, DDD.6509.00128.2019.07, DDD.6509.00135.2019.03:

- poprawnie sprawdzono, że wop został złożony w terminie określonym w umowie o przyznanie pomocy,
- wop zawierały znak sprawy, datę przyjęcia przez ARiMR,
- poprawnie sprawdzono, że wop został podpisany przez beneficjenta albo przez pełnomocnika,

¹⁷ Wystąpienie pokontrolne zostało uzupełnione o dodatkową informację zawartą w piśmie Prezesa ARiMR z 30.03.2022 r., znak: P-641-DAiK.WKaiK.0810.3.2022.JB.

- załączniki do wop w postaci kopii zostały potwierdzone za zgodność z oryginałem przez podmiot/osobę uprawnioną¹⁸.

W toku kontroli stwierdzono, że ARiMR, prawidłowo zweryfikowała w odniesieniu do wszystkich kontrolowanych wop spełnienie warunków wypłaty środków finansowych, w tym poniesienie kosztów kwalifikowalnych, w oparciu o załączone do wop:

- a) faktury lub dokumenty o równoważnej wartości dowodowej,
- b) dokumenty potwierdzające płatność,
- c) pozostałe dokumenty wymienione we wzorze wop¹⁹.

W sprawie DDD.6509.00006.2019.05 błędnie zweryfikowano realizację w terminie 21 dni od zawarcia umowy o przyznaniu pomocy zobowiązań²⁰ beneficjenta do:

- przedłożenia ARiMR informacji na temat realizowanej operacji,
- upowszechnienia ww. informacji na stronie internetowej, o której mowa w § 4 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia,
- przekazania ww. informacji podmiotowi, o którym mowa w art. 55 ust. 1 pkt 4 ustawy, w celu upowszechnienia w Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, z wyłączeniem upowszechnienia informacji wymienionych w ust. 2-4 załącznika nr 1 do rozporządzenia,

i jednocześnie nie zostały naliczone określone umową sankcje z tytułu przekroczenia tego terminu.

ARiMR odnotowała wpływ przesyłki pocztowej z ww. informacją 26.03.2021 r. tj. 22 dni po terminie.

W karcie weryfikacji wop w części B2. *Weryfikacja zgodności z umową i kwalifikowalności wydatków*, w pkt II. Weryfikacja elementów, których niespełnienie skutkować będzie korektą kwoty kosztów kwalifikowalnych oraz kwoty pomocy, poz. 33 osoba weryfikująca potwierdziła, że beneficjent złożył w terminie informację na temat realizacji operacji oraz upowszechnił tę informację na stronie internetowej operacji i przekazał podmiotowi właściwemu w celu upowszechnienia w Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich. Jednocześnie, w części E2 *Wyliczenie kwoty do refundacji* w poz. 12 *Kwota pomniejszenia w wyniku zastosowania kar wynikających z umowy* wpisano 0,00 zł, przy czym według § 9 ust. 8 pkt 10 umowy w przypadku niedotrzymania ww. terminu, kwotę pomocy do wypłaty w ramach rozliczenia pierwszego wniosku o płatność pomniejsza się o 0,1% za każdy dzień opóźnienia, jednakże nie więcej niż 5% tej kwoty pomocy²¹.

Dyrektor DDD wyjaśnił²¹, że „(...) z uwagi na fakt, iż beneficjent przedłożył wymaganą informację w terminie jednak nie była ona prawidłowo wypełniona i kompletna, beneficjent był wezwany do złożenia prawidłowo wypełnionej informacji o realizacji operacji. W związku z tym, podjęto decyzję o uznaniu pierwotnie złożonego załącznika nr 5. W dniu 15.09.2021 r. kiedy dokonano oceny wyniku weryfikacji kompletności i poprawności, zgodności z umową, zasadami dot. udzielania pomocy, pod względem rachunkowym oraz

¹⁸ Pracownik ARiMR lub podmiot, który wydał dokument, notariusza bądź występującego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym albo adwokatem oraz na podstawie § 7 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 lipca 2020 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu oraz wypłaty pomocy w ramach niektórych działań i poddziałań objętych PROW na lata 2014-2020 w związku z zakażeniem wirusem SARS-Cov-2.

¹⁹ Zgodnie z § 19 ust. 1a pkt 1 rozporządzenia, do wop dołącza się dokumenty niezbędne do wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy, potwierdzające spełnienie warunków wypłaty pomocy, których wykaz zawiera formularz wniosku o płatność.

²⁰ § 16 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w związku z § 5 ust. 1 pkt 12 umowy o dofinansowanie projektu.

²¹ Pismo dyrektora DDD z 19.01.2022 r., znak: DDD-WW.6509.20.2021.ŁG

kontroli krzyżowej, nie skompletowano właściwie w tym zakresie śladu rewizyjnego. (...) Z wyjaśnień beneficjenta wynika, że opóźnienia w złożeniu prawidłowo wypełnionej informacji były spowodowane pandemią COVID-19 i problemami związanymi z nieobecnością personelu beneficjenta.”

Stwierdzono brak dowodów w aktach sprawy, o których mowa w wyjaśnieniu.

W kontrolowanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości. Stwierdzono uchybienie polegające na niewłaściwym zweryfikowaniu wypełnienia zobowiązań informacyjnych na temat realizowanej operacji wynikających z postanowień umowy skutkujących sankcją oraz brak dowodów w aktach sprawy we wskazanym zakresie.

8. Wzywanie beneficjenta do usunięcia braków we wop

W toku kontroli stwierdzono, że we wszystkich kontrolowanych wop ARiMR prawidłowo²² wezwała beneficjentów do usunięcia braków (w przypadku 3 wop: DDD.6509.00006.2019.05, DDD.6509.00075.2019.04, DDD.6509.00135.2019.03 jeden raz, w przypadku 2 wop: DDD.6509.00105.2019.04, DDD.6509.00128.2019.07 dwukrotnie). Beneficjenci byli wzywani do usunięcia braków w formie pisemnej, z 14 dniowym terminem, od dnia doręczenia wezwania, a w przypadku nieusunięcia wszystkich braków, wzywani ponownie z zachowaniem tego trybu. Informacja o brakach we wszystkich skontrolowanych wop, została sformułowana w sposób czytelny, jednoznacznie wskazujący dane uchybienie i czynności, które należy wykonać, by braki te zostały usunięte. Terminy dotyczące uzupełnień wop zostały przez beneficjentów dochowane.

W zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

9. Terminowość rozpatrywania wop

W toku kontroli stwierdzono, że w przypadku 3 z 5 skontrolowanych spraw nastąpiło przekroczenie terminu²³ rozpatrzenia wop odpowiednio o: 21, 49 oraz 87 dni. W odniesieniu do sprawy: DDD.6509.00135.2019.03, w przypadku której stwierdzono największe przekroczenie terminu, dyrektor DDD wyjaśnił²⁴, że w tabeli dotyczącej danych o wop nie uwzględniono daty podpisania aneksu odnoszącego się do pierwszego etapu, tj. 10.05.2021 r. i było spowodowane chorobą – COVID 19 osoby weryfikującej wop.

Informację na temat terminowości rozpatrywania wop przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Znak sprawy	Liczba dni od złożenia wop do dnia zakończenia rozpatrzenia wop	Liczba dni od wysłania do beneficjenta wezwania do uzupełnienia do wpływu uzupełnienia wop	Liczba dni z uwzględnieniem uzupełnienia wop (3-4)	Liczba dni przekroczenia terminu 2 miesięcy (przyjęto 60 dni)
1	2	3	4	5	6
1.	DDD.6509.00006.2019.07	68	9	59	-
2.	DDD.6509.00075.2019.04	48	15	33	-

²² § 19 ust. 2 i 3 rozporządzenia

²³ W § 20 ust. 1 rozporządzenia określono, że ARiMR rozpatruje wop w terminie 2 miesięcy od dnia jego złożenia.

²⁴ Pismo dyrektora DDD z 19.01.2022 r., znak: DDD-WW.6509.20.2021.ŁG

3.	DDD.6509.00105.2019.04	127	18	109	49
4.	DDD.6509.00128.2019.07	130	49	81	21
5.	DDD.6509.00135.2019.03	217	30+40 (Aneks nr 1)	187-40 = 147	127-40=87

Źródło: informacja z ARiMR oraz obliczenia własne

W zakresie objętym kontrolą stwierdzono uchybienie w zakresie przekroczenia terminu rozpatrzenia wop w odniesieniu do 3 spraw. Przekroczenia terminu wyniosły 21, 49 i 87 dni.

10. Terminowość wypłaty środków z tytułu pomocy.

W toku kontroli stwierdzono, że w przypadku dwóch kontrolowanych spraw: DDD.6509.00105.2019.04 i DDD.6509.00135.2019.03 wop nie były zweryfikowane w czasie, który umożliwiał realizację wypłaty pomocy, tj. niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wop, nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia wop²⁵. Przekroczenia wyniosły odpowiednio: 28 oraz 70 dni. W odniesieniu do sprawy: DDD.6509.00135.2019.03, w przypadku której stwierdzono największe przekroczenie terminu, wyjaśniono jak w pkt 9.

W zakresie objętym kontrolą stwierdzono przekroczenie terminu wypłaty środków z tytułu pomocy w odniesieniu do 2 spraw o 28 i 70 dni.

11. Dokumentowanie procesu przyznawania i wypłaty pomocy.

Dokumentowanie procesu przyznawania i wypłaty pomocy odbywało się w formie papierowej.

1. W zakresie prawidłowości gromadzenia i wypełniania dokumentów, potwierdzających proces weryfikacji wopp, stwierdzono następujące uchybienia:

- 1) w sprawie DDD.6509.10061.2021.07 w karcie weryfikacji wopp, w części B1. Weryfikacja kompletności i poprawności pkt II.3 zaznaczono „DO WEZW”, przy czym w wezwaniu do usunięcia braków, nie podjęto tej kwestii, tj. nie wskazano jakie elementy nie zostały w kopii dokumentu określającego GO (umowa konsorcjum) zawarte i należy je uzupełnić/poprawić;
- 2) w przypadku sprawy DDD.6509.00135.2019.03 stwierdzono, że w załączniku do karty weryfikacji wopp, tj. załącznik nr 1. Usunięcie braków/ złożenie wyjaśnień znajdowały się niewypełnione pola dotyczące zakresu braków/ złożenia wyjaśnień (pozycja 4, 10 lit. l- 10 lit. o) lub pola wypełnione ołówkiem (5, 7, 14a);
- 3) w przypadku sprawy DDD.6509.10164.2021.01 stwierdzono, że karta weryfikacji wopp nie została wypełniona we wszystkich wymaganych polach w części B. Braki dotyczyły następujących pól:
  - B1. Pkt 6 Opis planowanej operacji - sporządzony na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję (zał. Nr 2),
  - B1. Pkt 16 Inne dokumenty potwierdzające spełnienie warunków do przyznania pomocy oraz umożliwiające weryfikację wniosku o przyznanie pomocy,
  - B6 II pkt 2 Realizacja operacji pozwoli na osiągnięcie celów operacji,

²⁵ § 20 ust. 1 rozporządzenia

- B6 II pkt 3 Planowany zakres rzeczowy operacji jest niezbędny do jej realizacji.

Według instrukcji wypełniania karty weryfikacji wopp w przypadku, gdy w trakcie weryfikacji wniosku niezbędne jest podjęcie przez pracownika czynności innych niż wymienione w standardowym katalogu działań z instrukcji (w tym np. telefoniczne ustalenia z podmiotem, konsultacje ze służbami prawnymi) pracownicy są zobowiązani do opisanie w miejscu do tego przeznaczonym (pole: Uwagi) albo sporządzenia odrębnej notatki, opisując zakres podjętych czynności i ich rezultatów. Wszystkie dokumenty robocze (notatki, wyliczenia, zapiski pracownika, wydruki z Internetu, itd.) powstałe podczas oceny wniosku muszą być datowane, podpisane, zawierać znak sprawy i dołączone do teczki wniosku.

Ze wszystkich czynności sprawdzających należy pozostawić ślad rewizyjny i dołączyć go do karty (np. zrzuty z ekranu).

Dyrektor DDD wyjaśnił²⁶, że:

- zidentyfikowane w pkt 1 uchybienia stanowiły niedopatrzenie pracownika weryfikującego wopp, który omyłkowo zaznaczył „DO WEZW” w pozycji dotyczącej dokumentu określającego GO; „należało zaznaczyć „TAK”, gdyż przedłożony dokument zawierał wszystkie niezbędne elementy, o których mowa w § 10 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia”,
- zidentyfikowane w pkt 2 i 3 uchybienia polegające na braku prawidłowego wypełnienia odpowiednich pól w karcie weryfikacji zostaną niezwłocznie skorygowane.

Ponadto, dyrektor DDD poinformował, że:

- „w przypadku sprawy DDD.6509.00135.2019.03 brak zaznaczenia w załączniku nr 1 do karty weryfikacji lub też wypełnienie załącznika ołówkiem wynikało z wątpliwości czy na podstawie przedłożonej dokumentacji (uzupełnień) można jednoznacznie stwierdzić czy Wnioskodawca w 100% poprawił wopp zgodnie ze wskazaniem ARiMR; wyżej wskazane wątpliwości zostały wyjaśnione po zgłoszeniu problemu do przełożonych (Dyrektora nadzorującego/ Naczelnika); ustalenia ze spotkania nie zostały odzwierciedlone w karcie weryfikacji”,
- „w przypadku sprawy DDD.6509.10164.2021.01 brak wypełnienia punktów B1. Pkt 6 i 16 należy potraktować jako przeoczenie osoby weryfikującej wopp; w obu przypadkach należało zaznaczyć „DO WEZW”, gdyż wnioskodawca był wzywany do uzupełnienia załącznika nr 2 oraz był proszony o dodatkowe dokumenty, takie jak przykładowe oferty na poszczególne pozycje z zestawienia rzeczowo-finansowego; karta weryfikacji zostanie niezwłocznie uzupełniona we wskazanym zakresie; niewypełnienie pozycji B6.II pkt 2 oraz B6.II pkt 3 wynikało z wątpliwości czy na podstawie przedłożonej dokumentacji (uzupełnień) można jednoznacznie odpowiedzieć na postawione w karcie weryfikacji pytania; wyżej wskazane wątpliwości zostały rozwiane po zgłoszeniu problemu do przełożonych (Dyrektora nadzorującego/ Naczelnika) i omówieniu sprawy; ustalenia w sprawie nie zostały odzwierciedlone w karcie weryfikacji(...),

---

²⁶ Pismo z 19.01.2022 r., znak: DDD-WW.6509.30.2021.ŁG

- w pozostałych wskazanych przypadkach dot. braku daty lub podpisu osoby weryfikującej na notatkach dot. badania racjonalności kosztów, należy wskazać, iż osoba weryfikująca potwierdza racjonalność kosztów w części B6 karty weryfikacji wpisując równocześnie datę zbadania rynkowości cen.”.

2. W zakresie sporządzania notatek służbowych:

- 1) brak datowania notatki służbowej zawierającej zestawienie kosztów realizowanych w ramach operacji w sprawie DDD.6509.00105.2019.04;
- 2) brak podpisu osoby sporządzającej notatkę/przeprowadzającej rozmowę w dniu 24.10.2020 r. dotyczącą kosztów operacji w sprawie DDD.6509.00105.2019.04; brak datowania notatki służbowej z przeprowadzonej oceny racjonalności kosztów w sprawie DDD.6509.00128.2019.07;
- 3) brak datowania notatki służbowej dotyczącej uznania zadań ujętych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji za rynkowe, a w konsekwencji kosztów realizacji operacji za kwalifikowalne w sprawie DDD.6509.10177.2021.06.

3. W zakresie prawidłowości gromadzenia i wypełniania dokumentów, potwierdzających proces weryfikacji wop, stwierdzono, że w karcie weryfikacji wop sprawy DDD.6509.00006.2019.07 oraz DDD.6509.00075.2019.04 w rozdziale II. Weryfikacja elementów, których niespełnienie skutkować będzie korektą kwoty kosztów kwalifikowalnych oraz kwoty pomocy w poz. 28 wpisano „TAK” i tym samym potwierdzono, że wszyscy uczestniczący w GO przedsiębiorcy działają jako przedsiębiorcy prowadzący mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo (kryterium wyboru operacji, za które zostały przyznane punkty), na co nie było w aktach sprawy dowodów w postaci śladów rewizyjnych.

Dyrektor DDD poinformował²⁷, że weryfikacja wop w zakresie kryteriów wyboru operacji odbywa się w oparciu o informacje zawarte w wopp, wop oraz załącznikach, w szczególności na podstawie Sprawozdania z realizacji operacji lub informacji na temat realizowanej operacji, jak również na podstawie informacji zawartych np. na stronie internetowej beneficjenta oraz innych dostępnych źródłach. Beneficjent nie informował ARiMR o zmianie statusu przedsiębiorców. (...) Na etapie płatności końcowej będzie weryfikowane sprawozdanie z realizacji operacji składane wraz z wnioskiem o płatność końcową”. W załączeniu dyrektor DDD przedłożył bieżące wydruki z KRS oraz GUS, w których nie stwierdzono wpisów o zmianie działalności żadnego z przedsiębiorców uczestniczących w GO, jednak nie dostarczył dowodów potwierdzających weryfikację powyższych warunków na etapie oceny wop.

4. W zakresie składania przez pracowników weryfikujących wnioski deklaracji bezstronności nie stwierdzono uchybień.

---

²⁷ Pismo z 19.01.2022 r., znak: DDD-WW.6509.30.2021.ŁG

Dyrektor DDD wyjaśnił²⁸, że w odniesieniu do spraw DDD.6509.10067.2021.05 oraz DDD.6509.10080.2021.07 weryfikacja odbywała się w oparciu o procedurę KP-611-387-ARiMR/6/z, która nie uwzględniała konieczności sporządzania i podpisania deklaracji bezstronności przez osoby weryfikujące wopp, co wynika z ustaleń pomiędzy ARiMR a organem certyfikującym.

W zakresie objętym kontrolą stwierdzono uchybienia polegające na nierzetelnym wypełnieniu karty weryfikacji wopp dla spraw: DDD.6509.10061.2021.07, DDD.6509.00135.2019.03, DDD.6509.10164.2021.01 oraz karty weryfikacji wop dla spraw: DDD.6509.00006.2019.07²⁹ i DDD.6509.10075.2019.04, oraz braku śladów rewizyjnych z dokonanej weryfikacji na dzień oceny wop, a także brakach wymaganych informacji/potwierdzeń na notatkach służbowych znajdujących się w aktach 4 spraw. Postępowanie ARiMR skutkowało brakiem przejrzystości w dokumentacji dotyczącej wdrażanego instrumentu wsparcia z przeprowadzonej oceny weryfikacji wopp i wop we wskazanym zakresie.

III. Zalecenia kontrolne

W związku z wynikami kontroli, zalecam Pani Prezes podjęcie działań zmierzających do:

- 1) zapewnienia w ramach kolejnych naborów na tworzenie krótkich łańcuchów dostaw finansowanych w formie płatności zryczałtowanej prawidłowej oceny racjonalności kosztów zawartych w zestawieniu rzeczowo – finansowym mającej na celu doprowadzenie do sytuacji, w której wszystkie koszty skalkulowane w ramach płatności zryczałtowanej będą zgodne z zakresem operacji dotyczących krótkiego łańcucha dostaw;
- 2) przestrzegania przepisów rozporządzenia w zakresie terminowego wzywania podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy do zawarcia umowy albo informowania go o odmowie przyznania pomocy, jak również terminów rozpatrywania wniosku o płatność oraz wypłaty środków z tytułu pomocy;
- 3) prawidłowego przyznawania punktów na podstawie kryteriów wyboru operacji;
- 4) prawidłowego weryfikowania wypełniania zobowiązań informacyjnych na temat realizowanej operacji wynikających z postanowień umowy skutkujących sankcją (sprawa: DDD.6509.00006.2019.07);
- 5) prawidłowego dokumentowania procesu wdrażania instrumentu wsparcia, w szczególności w zakresie prowadzenia dokumentacji oraz pozostawiania śladu rewizyjnego z przeprowadzonej oceny dotyczącej symptomów wystąpienia nadużyć finansowych oraz oceny, czy w odniesieniu do podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy nie ogłoszono upadłości/ nie toczy się postępowanie restrukturyzacyjne.

W związku z planowanymi przez ARiMR działaniami naprawczymi³⁰ mającymi na celu usunięcie z umów kosztów niemających bezpośredniego wpływu na utworzenie krótkiego łańcucha dostaw, w odniesieniu do wniosków z 2021 r. w których ujęto koszty niemające wpływu na realizację operacji, proszę

---

²⁸ Pismo z 19.01.2022 r., znak: DDD-WW.6509.30.2021.Ł.G

²⁹ W tym również w odniesieniu do uchybienia omówionego szczegółowo w pkt 7

³⁰ Pismo z 19.01.2022 r., znak: DDD-WW.6509.30.2021.Ł.G

o poinformowanie o realizacji tego działania. Dodatkowo zalecam, przy aneksowaniu umów, informowanie beneficjentów o możliwości zastąpienia kosztów „niekwalifikowalnych” takimi, które są uzasadnione zakresem operacji.

W ramach sprawowanej przez Panią Prezes kontroli funkcjonalnej zalecam na bieżąco weryfikowanie przestrzegania powyższych zaleceń.

Proszę Panią Prezes o powiadomienie mnie o działaniach podjętych w celu zrealizowania zaleceń pokontrolnych w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Z poważaniem

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Grzegorz Mroczek
dyrektor generalny
\$departament / biuro
/podpisano elektronicznie/